

Dotaz

Vznikají v případě přeměny investičního fondu, popř. uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond investiční společnosti povinnosti podle § 35d odst. 6 zákona o investičních společnostech a investičních fondech v případě poklesu počtu podílových listů o více než 50 % okamžitě při prvním poklesu nebo až po uplynutí prvního tříměsíčního období po přeměně fondu, za které se stanoví průměrný stav množství podílových listů?

Odpověď

Ustanovení § 35d odst. 6 zákona č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o investičních společnostech a investičních fondech“), reaguje na stav, kdy dojde ke značnému úbytku investic z otevřeného podílového fondu a zpravidla k výraznému snížení likvidity majetku. V důsledku může být ohroženo postavení zbývajících podílníků, klesne-li objem majetku ve fondu pod úroveň, která zajišťuje rentabilitu jeho obhospodařování a zejména dostatečnou diverzifikaci rizika. Cílem zákona je tyto podílníky chránit. Ze stejných důvodů počítají též moderní úpravy kolektivního investování v zahraničí s likvidací organismu kolektivního investování, jestliže objem majetku v organismu poklesne pod určitou hranici.

Smyslem stanovené tříměsíční lhůty je umožnit posouzení, jaký je stabilní počet podílových listů v oběhu, se kterým lze úbytek srovnávat, a zda jsou tedy zájmy podílníků případným úbytkem skutečně vážně ohroženy. Tato lhůta může začít běžet až poté, kdy skutečně k odkupu podílových listů může dojít (tj. až od okamžiku přeměny). Teprve poté, kdy podílníci efektivně měli po stanovenou dobu právo podílový fond opustit a bylo možno nastolit určitý stabilní průměrný stav majetku a podílových listů v oběhu, lze uvedený úsudek řádně učinit. Před uplynutím této lhůty průměrný stav podílových listů není a nemůže být znám. Je též třeba přihlídnout k tomu, že přeměna investičního fondu na otevřený podílový fond představuje zásadní zásah do dosavadních poměrů, kdy se zpravidla nově vytváří majetková rovnováha (dochází k restrukturalizaci majetku) a cílem zákonodárce nepochybně bylo poskytnout určitou lhůtu k dosažení této stability nově vzniklého podílového fondu, a nikoliv jej automaticky přeměnou fakticky rušit.

Argumentovat lze samotnou dikcí ustanovení: „Jestliže počet podílových listů **otevřeného** podílového fondu se snížil o více než 50 % v porovnání s průměrným stavem za poslední tři měsíce...“. Úprava platí pouze pro otevřený podílový fond, tj. tříměsíční lhůta by se měla zohlednit teprve od okamžiku jeho existence jako otevřeného podílového fondu. Kontinuita s předchozím obdobím, kdy investiční fond či společnost nemohly pro uzavřenou formu fondu akcie či podílové listy vůbec odkupovat, by odporovala textu zákona.

U otevřeného podílového fondu, který vznikl přeměnou z investičního fondu nebo uzavřeného podílového fondu, se tříměsíční lhůta podle § 35d odst. 6 zákona o investičních společnostech a investičních fondech počítá až od uskutečnění přeměny. Teprve po jejím uplynutí lze určit průměrný počet podílových listů a učinit úsudek o tom, zda došlo k více než 50% úbytku oproti průměrnému stavu za předchozí tři měsíce existence otevřeného podílového fondu.

Prezidium Komise schválilo dne 6. listopadu 2001.

Kontaktní osoby: Eva Levorová, 21096408,
Josef Neskusil, 21096329.